

Warszawa, 15-06-2026 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

ZPM.541.153.2026.JO

Pan

Marcin Kierwiński

**Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji**

AE:PL-56316-74543-JDVGW-18

Szanowny Panie Ministrze,

Rzecznik Praw Obywatelskich, na podstawie art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich¹, prowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawie legalizacji pobytu obywateli Ukrainy korzystających z ochrony czasowej, którzy wykonują zawód marynarza na statkach morskich.

Do Biura RPO wpłynęła korespondencja, w której marynarze – obywatele Ukrainy i ich bliscy – wskazują na skutki uchylecia² z dniem 5 marca 2026 r. przepisu art. 11 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa³. W stanie prawnym do 4 marca 2026 r. zasada pozbawiająca obywatela Ukrainy uprawnienia do legalnego pobytu w wyniku wyjazdu z terytorium RP na okres powyżej 30 dni, o której była mowa w art. 11 ust. 2 ustawy o pomocy, znajdowała wyjątek dla marynarzy i rybaków przewidziany w art. 17 ustawy z dnia 23 marca 2022 r. o szczególnych regulacjach w zakresie transportu i gospodarki

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1264, dalej: ustawa o RPO.

² Uchylene na mocy art. 17 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2026 r. o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 203).

³ Dz. U. z 2025 r. poz. 337 ze zm., dalej: ustawa o pomocy.

morskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy⁴. Wnioskodawcy zaznaczają, że wyjątek ten w pełni odpowiadał charakterowi pracy marynarza, gdyż wykonywanie obowiązków zawodowych na statku morskim wymaga przebywania poza terytorium kraju w okresach nierzadko przekraczających 30 dni.

Od 5 marca 2026 r., w myśl art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej⁵, pobyt beneficjenta ochrony czasowej, który przybył legalnie na terytorium RP w okresie wskazanym w decyzji Rady Unii Europejskiej stwierdzającej istnienie masowego napływu wysiedleńców i w celu korzystania z ochrony czasowej, uznaje się za legalny od dnia wjazdu na terytorium RP do dnia, w którym ta decyzja zachowuje moc obowiązującą, chyba że ustawa stanowi inaczej. Jednakże zgodnie z art. 109b ust. 1 pkt 2 ustawy o udzielaniu ochrony ochrona czasowa wygasa, gdy cudzoziemiec opuścił terytorium RP na okres powyżej 30 dni. Wnioskodawcy wskazują na potrzebę podjęcia zmian ustawowych w kierunku ustanowienia podstawy prawnej pozwalającej marynarzom przebywającym poza terytorium RP przez okres przekraczający 30 dni na zachowanie ochrony czasowej.

Wystąpiłem w tej sprawie do Ministra Infrastruktury, który poinformował mnie pismem z 2 czerwca 2026 r., że kwestia ta pozostaje we właściwości Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Mając na uwadze cel art. 17 ustawy o szczególnych regulacjach, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o RPO zwracam się z uprzejmą prośbą od Pana Ministra o poinformowanie, czy w kierowanym przez Pana Ministerstwie rozważa się podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do umożliwienia marynarzom i rybakom zachowania ochrony czasowej mimo przebywania poza terytorium RP przez okres przekraczający 30 dni.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

⁴ Dz. U. poz. 684 ze zm., dalej: ustawa o szczególnych regulacjach.

⁵ Dz. U. z 2025 r. poz. 223 ze zm., dalej: ustawa o udzielaniu ochrony.